

VIJESTI

NAJBOLJA NOVA RIJEČ
1993. GODINE

Uredništvo *Jezika* pokrenulo je postupak da se proglašuje najbolja nova riječ godine i nakon početnih kolebanja sada je dozrelo vrijeme da se ta ideja počne ostvarivati. Na svečanosti proglašenja najbolje riječi za 1993. godinu i uručivanje nagrade prof. dr. Bulcsú Lászlu glavni i odgovorni urednik *Jezika* održao je ovaj govor:

Danas u Danima hrvatskoga jezika, upravo na dan kad se sjećamo prof. dr. Ljudevita Jonkea jer mu je danas 15. obljetnica smrti, u ovome Krugu koji je dao vidljiv pečat hrvatskome jezikoslovlju, počinjemo novu djelatnost na području jezične kulture. Zapala me je ugodna dužnost da mogu proglasiti najbolju novu riječ 1993. godine za koju se odlučilo uredništvo *Jezika* na svojoj sjednici 14. veljače 1994. godine. To je riječ, iznenadit će se mnogi, mnogi neće odmah ni znati što znači, to je riječ

SUOSNIK,

naša riječ za koaksijalni kabel.

Za nju smo se odlučili zato:

prvo, što je izraz velike dosjetljivosti, nije se lako sjetiti da bi za taj pojam trebala nova riječ:

drugo, što je terminološki gledano bolja jer je jednočlana, naziv koaksijalni kabel je dvočlan;

treće, što je koaksijalni kabel tuđica, s kojom imamo i pravopisnih i oblikoslovnih problema (koaksijalni/koaksijalni, kabel, kabala/kabla, kabeli/kabelovi, kabl/kabla, kabli, kablovi)

četvrto, što je dobro napravljena; poetičan jest u tuđici, ali suosnik nije prevedenica, nego naša tvorenica, potpuno je u skladu s našim tvorbenim pravilima i u duhu našega jezika; to dvoje ovdje posebno ističem jer nova riječ može biti u skladu s našim tvorbenim pravilima, a da nije u duhu jezika;

peto, što ju je napravio kolega Bulcsú László.

To jest zasluga, ali je ona toliko veća što profesor László nije napravio samo tu jednu riječ, nego na stotine drugih jednako tako dobrih od kojih bi gotovo svaka mogla biti riječ godine pa je *suosnik* samo predstavica jedne od satnija Lászlóvih tvorenica, jedna od desetaka satnija novih riječi u 1993. godini koje brane hrvatski jezik od podčinjavanja drugom duhu i njegovu utapljanju u drugim jezicima.

To je učinjeno na radost onih koji imaju najbolji hrvatski jezični osjećaj, a mislim da je radostan i kolega Bulcsú László jer stvaranje je radost sama po sebi, pogotovu kad nailazi na odobravanje, a i zato što on nije baš naučio na pohvale.

Radostan mora biti s još jednoga razloga. Dostojevski je unio u ruski jezik mnogo novih riječi, ali se samo jedna ukorijenila, стухеваться (izgubiti se, nestati; postati neprimjetan). Pošto je opisao povijest te riječi, Dostojevski je rekao:

“...u tijeku cjelokupne moje književne djelatnosti najviše mi se u njoj svadjelo to što mi je pošlo za rukom da unesem jednu sasvim novu riječ u ruski jezik i kad god sam tu riječ sreo tiskanu, uvijek sam imao ugodan osjećaj.”¹

Koliko tek Lászlóva radost mora biti velika kad susretne desetke svojih riječi u

¹ Prema Leonid I. Timofejev, *Teorija književnosti*, Beograd, 1950., str. 179. i 180.

hrvatskome jeziku. Da ih bude više, priredili smo i ovu malu svečanost.

Pratilja ima na stotine, ali smo odabrali dvije. I druga je Lászlova tvorenica, *strojevina* za hardware, netko je smislio za isti pojam i *očvršje*, što je jednako tako dobra riječ, samo što jedna može biti na prvom mjestu. Druga je pratilja *udomitelj*, zabilježena u Vjesniku 28. II. 1993. na 8. stranici. Što ona danas znači, ne treba posebno isticati ni u jezičnome smislu, a ni u društvenome. Tako je obična kao da je oduvijek postojala i ne bi bilo iznenađenje ako bi tako našao da je odavno ostvorena.

Kako sam već napisao, cijeli ovaj postupak nema za cilj da proglasimo samo

jednu novu riječ najboljom, nego da ljubitelji hrvatskoga jezika potaknemo na traženje i drugih novih riječi i tako potičemo njihove tvorbene sposobnosti, da populariziramo nove tvorenice, da potiskujemo nepotrebne i neprihvatljive tuđice, da razvijemo dobar hrvatski jezični osjećaj, uopće da i na taj način povećamo zanimanje za hrvatski književni jezik i bolje razvijamo njegovu jezičnu kulturu.

U znak priznanja kolegi Bulcsú Lászlu predajemo ovaj dar² koji će mu, nadamo se, biti drag kao prvi dar ove vrste i kao poticaj za daljnji tvorački i tvorbenjački rad.

(S. B.)

UREDNIČKO VIJEĆE ČASOPISA JEZIK

Članovi uredništva časopisa Jezik dosad su bili uvijek iz Zagreba. To je i razumljivo s više razloga, ali sadašnje uredništvo smatra da bi ga trebalo proširiti i na kroatiste izvan Zagreba. Kako je teško učiniti da bi to tijelo bilo operativno, uredništvo je odlučilo da osnuje uredničko vijeće. U njemu bi uz uredništvo bili po jedan član iz drugih mjesta. U dogovoru sa zainteresiranima pristali su da u vijeće uđu mr. Sanda Ham iz Osijeka, dr. Stjepan Vukušić iz Pule i dr. Josip Lisac iz Zadra.

Članovima izvan Zagreba dužnost je da prije izlaska pročitaju članak koji im uredništvo pošalje prema područjima kojima se posebno bave, da daju ideje za uređivanje, da s posebnom pažnjom pročitaju svaki broj, da ocijene novi broj pogotovu ako se s čime ne slažu, da se sami jače angažiraju u suradnji, pronalaze suradnike i da u svojoj sredini šire *Jezik*. Nadamo se da će tako *Jezik* biti još bolji i još uspješnije zadovoljavati današnje potrebe.

(S. B.)

OBORINE

U *Mjeriteljskome vjesniku* br. 12 za 1993. godinu izašao je zanimljiv članak Marijana Brezinščaka pod naslovom *Oborine u Vestima inženjerske udruge* u kojem autor iznosi više potvrda o

proširenosti naziva oborine pod kraj prošloga stoljeća, što također dokazuju da je u hrvatskome književnom jeziku opravdaniji naziv *oborine* nego padavine ili padaline.

(S. B.)

² Poklonili smo *Veliku biblijsku konkordanciju* u izdanju Kršćanske sadašnjosti, Zagreb – Novi Sad, 1991.